

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Niech żyje

Socjalizm!

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

Niech żyje

Rząd

Robotniczy

i Włościański

Częstochowskiego Okręgowego Komitetu Polskiej Partji Socjalistycznej

Prenumerata: Kwartałnia zł. 1.30. Z odnośnikiem do domu Zł. 1.65. gr. Rocznie 5.20 z przesyłką zł. 860.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 62.
Telefon Nr. 37. P.K.O. 66.600

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 3-4 w piątki od 6-8. Administracja czynna jest codziennie od godz. 17 do 20. W niedziela i święta 10-12

Cena numeru 10 gr.

Wielka wyprzedaż posezonna

4.000 sztuk kapeluszy po 4, 5 i 6 złotych za sztukę.

Do nabycia w sklepach fabrycznych:

1) Ogrodowa Nr. 1 i 2) Narutowicza Nr. 20
FABRYKA KAPELUSZY W CZĘSTOCHOWIE SP. AKC.

Wojna niszczy my chcemy budować

Jeszcze nie zabliźniły się rany zadane narodom przez wojnę światową — jeszcze nie wszęździe wyrównane zostały niwy poryte okopami i pociskami armatnimi, jeszcze wśród pól znaczą się mogiły, jeszcze żyje tysiące kalek, a oto już znów wypływają hieny, które pchają ludzką do nowej rzezi.

Ci Polacy gotowi nadzieję — porozować koniecznością usunięcia krzywdy Germanji lub, dajmy na to, koniecznością zdlawienia państwa sowieckiego, które jakoby zagraża światu całemu.

Prasa, pozostająca na usługach klas bogatych, rozhuśtuje „opinie” społeczną, szuka powodu w konieczności rewizji granic i traktatu wersalskiego. Ba, nawet religiję usiłują wykorzystywać dla tego celu.

Papież ogłasza swoje orędzie do narodów chrześcijańskich w obronie prześladowanej przez sowiety religii i jej urzędników; Mussolini pali jedną za drugą mównicę do swoich czarnych koszul, co wywołuje wzmózenie zbrojenia francuskie; b. leutnant cesarskiej marynarki, dziś minister rządu Brueninga Trewiranus nawołuje do walki o „prawo”, które ma dać „wolność” Niemcom i Europie, a p. gen. Górecki w dniu zjazdu „urzędowych” legionistów ślubuje w imieniu kierowanej przez siebie Federacji gotowość do przelania ostatniej kropli krwi pod wodzą marsz. Piłsudskiego w walce zewnętrznej czy też... wewnętrznej...

Na nie umowy, wszelkie traktaty i porozumienia, Ligi Narodów i Małej Ententy, projekty Związku Europejskiego.

Palący się na mogiłach nieznanych żołnierzy wieczny płomień pod wicherem wojennych naszczekiwań chwycie się i przyciąsa...

Zamiast być wiecznym przypomnieniem, że już nigdy — nigdy więcej ludzkość nie spłami się zbrodnią wojny mogiły te stają się splugawionym otłazem, na których gody sprawuje militarzmi!

A za pięknie skrojonymi mundurkami „wielkich” rycerzy bagnetu i szabli, za baonami i dywizyjami o choćco wyśpiewującami

„Wojenko, wojenko —
Cóżże ty za pani!”

nie mniej „ochoczo” podryguje spasio-ny fabrykant narzędzi śmiernicowych, oblesnie się uśmiecha i zaciera pulchne dłonie na myśl o nowych dochodach, jakie mu da nowa awantura wojenna.

Czas powojenne wykazywały całą powrotność „wielkiego” Niemca Kruppa, który amunicję i broń za grube pieniądze sprzedawał i „swoim” i „wrogom”. Pieniądze nie śmierdzą — nie znac

W niedzielę 31 sierpnia o godz. 10 rano w sali kina „APOLLO” ul. Ogrodowa 26

Akademja Prasowa

Zaproszenia otrzymywać można u poborców, delegatów, w Zarządach Zw. Zaw., Klubie PPS. itd. Szczegóły w zaproszeniach.

Nasi bohaterowie — Tow. A. Wołowski-pseud. Zenon

W dniu 16-go sierpnia r. b. upłynęło 10 lat od rozstrzelania pod Wyszkiem przez bolszewików tow. Antoniego Wołowskiego.

Wołowski jako 16-letni chłopiec należał już do Organizacji Bojowej P.P.S. w Łodzi. Schwytyany z bronią w ręku w 1906 roku, skazany został na śmierć, z powodu niepełnoletności zamieniono mu karę śmierci na osiem lat katorgi.

Po siedmiu latach zamknięcia, w czasie odrotu rosyjskiego, uciekł z więzienia i wstąpił do Legionów. W bitwie pod Łowczówkami został ranny. W Legionach przeszedł całą kampanię wojenną, aż do przysięgi której złożenia Niemcom odmówił. Następnie nielegalnie pracuje jako funkcjonariusz

P.P.S. początkowo w Lublinie, a później w Częstochowie, gdzie organizuje tajną drukarnię, oraz bierze czynny udział w rozbrajaniu okupantów.

W Niepodległej Polsce Organizuje Młecje Ludową w Częstochowie, a następnie kieruje oddziałem Naczel. Dowództwa dla Górnego Śląska. W okresie inwazji bolszewickiej wyjeżdża z Częstochowy jako ochotnik w randze oficera i bierze czynny udział w oddziałach partyzanckich. Schwytyany przez bolszewików, ginie z rąk czerezwyczajki.

Zwłoki tow. Wołowskiego zostały sprowadzone w dniu 3 marca 1921 r. do Łodzi i złożone na Cmentarzu Bałuckim.

na nich krwi, która je zlała — dobrze wie o tem każda z tych hien wojennych, która na dostawach i szmuglu dorabiała się majątku.

Tęsknią tedy do nowych „dorynek wojennych”. A że posiadają wielkie doświadczenie w urządzeniu wojennego teatru, więc wiedzą jak wykorzystać każdą okazję, aby z drobnej iskielki zarągu stworzyć nowy pożar, nową wojnę!

I oto zdaje się im, że przyszła teraz okazja!

Światowy kryzys gospodarczy! Burzy się życie, rozlegają się wołania o chleb i pracę, nędza i głód szerzy się coraz bardziej a ostrości zatargom dodaje dyktatura.

Budzi się gniew ludu i świadomość, że konieczne jest unicestwienie kapitalizmu

„My nowe życie stworzym sami i nowy zaprowadzimy lad!”

Mocniej zabity zwycięzca serca ołuszczonego „kapłanów” pieniądza i oto w umysłach ich rodzi się nowy szatański pomysł skierowania gniewu ludowego w wypróbowane i niezawodne tożysko wojny!

Wojna to ich ratunek — wojna to ich zbawienie!

Hojnemi garściami syją oto złotem wśród tego lab innego narodu, oplacają lub schlebiają „ognistym” mówcom, biją się z rozmachem w „chrześcijańskie” swe piersi, oburzone w swoich „najświętszych” uczuciach...

A jednocześnie wyliczają sobie przyszłe wpływy i zyski ze sprzedaży armat, karabinów, okrętów i gazów!

Czas jednak najwyższy, — by narody zrozumiały całą ohydę przyszłej weny!

To już nie będą bitwy stacane przed stu laty, które zabierały dziesiątki ofiar, gdzie pierś o pierś uderzała...

Nie będzie to nawet wojna światowa w której zginęło kilka milionów walczących.

Przyszła wojna — to już nawet nie dalekonośna armata, „gruba Berta”, to już nawet nie bomba rzucana z aeroplanu — to wielka wojna chemiczno-gazowa — wojna, pokotem kłaseć będzie nietylko żołnierzy walczących, ale spokojną ludność miast i wiosek.

I kto wie, czy w tej wojnie nie

będzie bezpieczniejszy żołnierz uzbrojony w maski ochronne — od ludności cywilnej!

W potężnych laboratorjach najświeższej chemii świata przygotowują nowe gazy, wobec których gazy używane w wojnie światowej będą dziecinna zabawką!

Jeden ze znawców tej dziedziny wyraża się, że „ministerjum wojny może tylko jedno zrobić — postarać się o należyłą ilość szybko działającej trucizny i rozdzielić ją między ludność. Tylko w ten sposób można będzie chronić ludzi przed okropną śmiercią wśród fal gazu trującego, pośród walących się i płonących budowli!

Taką oto „radę” na przyszły sposób wojowania znajduje fachowiec w tej dziedzinie.

Samobójstwo lepszym będzie od okropności wojny gazowo-chemicznej!

Buczczych jednak „wojaków” nie to nic obchodzi! Dla nich wojna to jedyna racja bytu, jedyny wyjście z chaosu politycznego, na który nie mają lepszego lekarstwa! ponad masową rzeź.

Za niedołęstwo swoje za swoje chcą zysku każą narodom płacić zyciem milionów...

Musimy jednak pamiętać, że obecnie już narody płacą ciężką daninę na rzecz bożka wojny — a jako ci, co płacą, mamy Prawo, i obowiązek powiedzieć: nie chcemy wojny!

Nie chcemy wzajemnego mordowania się — chcemy żyć pracować w spokoju i zgodzie, chcemy nie niszczenia, ale twórczego wysiłku w celu pokojowego uspołyczenia narodów!

Wojna niszczy — my chcemy budować!

a więc wojna — wojnie!

Terorystyczne zamachy Ukr. Organiz. Wojskow.

W ciągu ostatniego tygodnia wzmożła się działalność terrorystycznej Ukraińskiej Organizacji Wojskowej w Małopolsce Wschodniej. W kilku miejscowości dokonano podpalenia zbiórow, a w tym tygodniu wszystkie niemal linie telefoniczne prowadzące do Lwowa zostały poprzecinane.

Zarobek dla bezrobotnych i chłopców.

Administracja „Częstochowianina” poszukuje chłopaków do sprzedaży naszego tygodnika za wynagrodzeniem.

Zgłaszać się w poniedziałki, wtorki i srody od godz. 5 do 8 wiecz. ul. Kościuski 62.

